

บันทึก

เรื่อง การเรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวงเกษตร
ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔

ตามหนังสือของกรมสารบรรณคณะรัฐมนตรีฝ่ายบริหารที่ ๖๖๗๔/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๘ แจ้งว่า กระทรวงเกษตรได้เสนอขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาวินิจฉัยว่า กระทรวงเกษตรจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายกระทรวงเกษตรที่ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ ซึ่งประกาศใช้เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ จากผู้ที่เจ้าพนักงานป่าไม้ได้ออกใบอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ และตั้งโรงค้ำไม้แปรรูปให้ไป และให้ผู้รับอนุญาตบันทึกรับรองไว้ตั้งแต่วันรับอนุญาตซึ่งเป็นวันก่อนที่กฎกระทรวงดังกล่าวใช้บังคับได้หรือไม่ ดังความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือของกระทรวงเกษตรที่ได้ส่งไปเพื่อประกอบการพิจารณาด้วยแล้วนั้น

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย กองที่ ๒) ได้ตรวจพิจารณาเรื่องนี้แล้ว ขอเสนอความเห็นดังต่อไปนี้

ตามข้อเท็จจริงปรากฏว่า เมื่อต้นปี พ.ศ.๒๕๕๔ เจ้าหน้าที่ป่าไม้ได้ออกใบอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ และตั้งโรงค้ำไม้แปรรูป ให้แก่ผู้รับอนุญาตโดยให้บันทึกรับรองไว้ว่า เมื่อมีประกาศใช้กฎกระทรวงเกษตรออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ ซึ่งกำหนดให้เรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ๒ ชนิดนั้นเมื่อใดแล้ว ผู้รับอนุญาตยินยอมจะชำระเงินค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้จนครบถ้วน แต่มากระทรวงเกษตรได้ประกาศใช้กฎกระทรวง ฉบับที่ ๙ - ๑๑ (พ.ศ.๒๕๕๔) ออกตามความในพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๕๔ และประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่ม ๗๓ ตอนที่ ๓๒ วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๔ ในกฎนั้นๆ ได้กำหนดให้เรียกเก็บเงินค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาตต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงค่าธรรมเนียมออกใบอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้และตั้งโรงค้ำไม้แปรรูปอยู่ด้วย การออกใบอนุญาต ๒ ชนิดนี้ ปรากฏว่าเมื่อประกาศใช้พระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๕๕๔ รัฐมนตรีได้ออกกฎกระทรวงวางระเบียบการออกใบอนุญาตไว้ตามความในพระราชบัญญัตินั้น และโดยที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวไม่ได้กำหนดให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียม จึงไม่มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมแต่อย่างใด ต่อมาได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๔ จึงได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมสำหรับใบอนุญาต ๒ ชนิดดังกล่าวขึ้นไว้ และกฎกระทรวงที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาฉบับลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๔ ก็เป็นการกำหนดค่าธรรมเนียมขึ้นตามพระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ.๒๕๕๔ นั้นเอง

เมื่อได้พิจารณาข้อเท็จจริงแล้ว คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าการป่าไม้ย่อมมีสิทธิจะเรียกเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับปี พ.ศ.๒๕๔๘ จากผู้ที่ได้รับอนุญาตตั้งโรงงานแปรรูปไม้ และตั้งโรงค้าไม้แปรรูปได้ เพราะในปี พ.ศ.๒๕๔๘ นั้นเอง (วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๘) ได้มีประกาศกฎกระทรวงในราชกิจจานุเบกษาซึ่งถือเท่ากับว่ารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามความในมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติป่าไม้ พุทธศักราช ๒๔๘๔ บทบัญญัติในมาตรานี้บัญญัติว่า อัตราค่าธรรมเนียมนั้นให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรเป็นผู้กำหนด ซึ่งในบางกรณีอาจทำโดยออกกฎกระทรวงหรือวิธีอื่นใดก็ได้ เมื่อในปี ๒๕๔๘ นี้เองได้มีการออกใบอนุญาตให้ไปและได้มีการกำหนดค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัติ คณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นว่ากรมป่าไม้ก็ย่อมมีสิทธิเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับปี ๒๕๔๘ ได้ ถึงแม้ผู้ได้รับอนุญาตจะไม่ทำบันทึกรับรองไว้ก็ตาม เพราะการเก็บค่าธรรมเนียมนั้นก็เก็บเป็นรายปี เมื่อมีกฎกระทรวงออกในปี พ.ศ.๒๕๔๘ กรมป่าไม้จึงมีสิทธิเก็บค่าธรรมเนียมสำหรับปี พ.ศ.๒๕๔๘ ได้

(ลงชื่อ) หยุต แสงอุทัย

(นายหยุต แสงอุทัย)

เลขาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

พฤศจิกายน ๒๕๔๘